

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119014031
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119014031.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného L. A., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 17.01.2020 pod sp. zn. 6PP/136/2019, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.02.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného L. A., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods.2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného L. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 17.10.2018 pod sp. zn. 3T/67/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 17.01.2019 pod sp. zn. 3To/147/2018, ktorým bol zároveň uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody v dĺžke trvania 28 mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil (č.l. 24-27) tým, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal žiadne výraznejšie polepšenie a tiež nemožno od neho očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia na slobodu povedie riadny život. Tento záver okresný súd vyvodil z tej skutočnosti, že napriek splneniu formálnej podmienky, podmienka preukázania polepšenia v podmienkach výkonu trestu počas doterajšieho výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody splnená nie je, nakoľko odsúdený bol pracovne vyradený z dôvodu nepodávania požadovaných pracovných výkonov. Pokiaľ odsúdený, ktorý je pracovne zaradený nepodáva požadované pracovné výkony, potom takýto jeho prístup k práci nesvedčí o jeho polepšení sa. Taktiež nie je splnená ani druhá materiálna podmienka a to očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode t.j. neexistencia rizika jeho recidívy. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia vo výkone trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený už bol v minulosti vo výkone nepodmiennečného trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený, v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia sa osvedčil. V relatívne krátkom čase na to sa však dopustil ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený a ktorý trest odňatia slobody si aktuálne vykonáva. Možno teda konštatovať, že odsúdenému bola v minulosti daná možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto

možnosť nevyužil, nakoľko sa opäť dopustil ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, pričom od jej páchania odsúdeného neodradila ani skutočnosť, že už bol vo výkone trestu odňatia slobody a ani hrozba ďalšieho trestu. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť má okresný súd za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Preto vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti, vzhľadom na výmeru trestu a vzhľadom na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu nie je dôvodné sa domnievať, že výkon trestu v kratšej výmere než bol uložený by u odsúdeného splnil účel trestu a poviedol k riadnemu životu na slobode.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť odsúdený L. A., ktorú následne prostredníctvom svojej obhajkyne písomne zdôvodnil (č.l. 30-31) tým, že zaradenie do práce nie je možné považovať za objektívne meradlo vzťahu odsúdeného k práci a tým aj jeho nápravy a preto nie je možné ani prihliadať na stanovisko zástupcu ÚVTOS o vyradení odsúdeného z práce z dôvodu zľahčovania si práce a vyhýbania sa práci, keď nebol pod neustálou kontrolou. Na slobode vždy pracoval, živil rodinu a preto nie je dôvod domnievať sa, že by to v prípade podmieneného prepustenia bolo inak. Taktiež nie je možné zohľadňovať jeho predchádzajúce odsúdenie za trestnú činnosť, nakoľko túto oľutoval, jeho ďalšie pôsobenie je možné kontrolovať aj dohľadom probačného a mediačného úradníka a preto žiadal, aby sťažnostný súd prihliadol na tieto skutočnosti, zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a jeho podmiennečne prepustil z výkonu trestu na slobodu.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Trestného zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správneému záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od odsúdeného bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ani.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Pokiaľ ide o plnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017)

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol doposiaľ 2x súdne trestaný (v oboch prípadoch za násilnú trestnú činnosť na nepodmiennečné tresty odňatia slobody), predchádzajúci výkon trestu vykonával na základe odsúdenia za charakterovo závažnú trestnú činnosť (zločin lúpeže podľa § 188 ods.1, 2 písm. c), d) Tr. zák.) na nepodmiennečný trest odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený, kedy odsúdený mal možnosť preukázať, že i podmiennečné prepustenie splní u neho svoj účel, avšak dopustil sa (približne 1 roka po uplynutí skúšobnej doby) opakovane spáchania skutku kvalifikovaného ako trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený a vykonáva trest odňatia slobody momentálne. Už vzhľadom na tieto skutočnosti, má aj sťažnostný súd za to, že náprava páchatel'a (odsúdeného) a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. V danom prípade bolo prihladené s poukazom na § 66 ods.2 Tr. zákona tiež na závažnosť a povahu spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom

nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Sťažnostný súd má tiež za to (rovnako, ako to vyslovil aj súd prvého stupňa v napadnutom uznesení), že odsúdený ani svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výraznejšie polepšenie (aj napriek získanej jednej disciplinárnej odmene), odsúdený sa podľa názoru tunajšieho súdu iba formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody, pričom svojim ľahostajným postojom k pridelenej práci nepreukázal žiadnu pozitívnu zmenu vo vzťahu k uloženým povinnostiam (ktorá skutočnosť zároveň odzrkadľuje nedostatočne vykonaný prevýchovný a resocializačný proces u odsúdeného) a preto je potrebné na neho aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie nápravy odsúdeného.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. I Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.